

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.9.2024.6.9

Poznań, 5 kwietnia 2024 r.

Pani
Olga Krukowska
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Wrześni

ul. Wojska Polskiego 1
62-300 Września

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

---

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1825, fax 61 854 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 1171

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477). Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zawarty w upoważnieniu Wojewody Wielkopolskiego z 12 grudnia 2023 r., znak: KN-II.0030.277.2023.1.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni z siedzibą pod adresem: ul. Wojska Polskiego 1, 62-300 Września, w dalszej części dokumentu określane także w skrócie: „PCPR”, „Organizatorem”, „Centrum” lub „Jednostką”.</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grzegorz Przymus – starszy specjalista, jako kierownik zespołu kontrolującego, - Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie PCPR przeprowadzone były w dniach 20 grudnia 2023 r., 28 lutego 2024 r. i 15 marca 2024 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Olga Krukowska, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni.</p>

(akta kontroli: str. 5 - 15)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazują niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia od Pani Olgi Krukowskiej - Dyrektor PCPR,
- pozyskano pisemne oświadczenia od koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w ww. Jednostce na dzień kontroli,
- przeprowadzono analizę dokumentacji dotyczącej kwalifikacji wybranych osób zatrudnionych w ww. Jednostce,
- poddano analizie zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- poddano analizie zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonano analizy dokumentacji wszystkich kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- zweryfikowano dokumentację prowadzoną przez PCPR dla wybranej rodziny zastępczej zawodowej, wybranej rodziny zastępczej niezawodowej, wybranej rodziny zastępczej spokrewnionej i rodzinnego domu dziecka, a także wybranych dzieci przebywających w tych rodzinnych formach pieczy zastępczej,
- poddano analizie zadania z zakresu pieczy zastępczej realizowane przez PCPR.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy, działalność Jednostki w obszarze objętym kontrolą oceniono **pozytywnie mimo nieprawidłowości**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Podczas kontroli ustalono, że PCPR działa na podstawie statutu, przyjętego uchwałą nr 317/XLIX/2018 Rady Powiatu Wrzesińskiego z dnia 25 października 2018 r., w sprawie uchwalenia statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni, zmienionego uchwałą nr 353/LV/2023 Rady Powiatu Wrzesińskiego z dnia 21 września 2023 r.

Organizację, zakres działania oraz szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych Centrum na pierwszy dzień kontroli określał Regulamin Organizacyjny, przyjęty uchwałą nr 772/2022 Zarządu Powiatu Wrzesińskiego z dnia 8 października 2020 r., w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni, zmieniony uchwałą nr 1168/2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r. oraz uchwałą nr 1733/2023 z dnia 11 maja 2023 r. Analiza ww. Regulaminu Organizacyjnego Jednostki wykazała, że w jej strukturze nie wyodrębniono Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej, zwanego dalej „Zespołem”. Jak ustalono, na pierwszy dzień kontroli, Zespół został powołany zarządzeniem Nr 9/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni z dnia 3 marca 2022 r., w sprawie powołania Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej, zmienionym zarządzeniem Nr 24/2023 z dnia 1 grudnia 2023 r. Tymczasem, zgodnie z § 1 Regulaminu

Organizacyjnego, szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych PCPR określa tenże Regulamin. Dodatkowo zgodnie z § 24 Regulaminu „*Zmiana niniejszego Regulaminu następuje w drodze uchwały Zarządu*”. Zatem Dyrektor PCPR nie posiadał kompetencji do wprowadzania nowych zakresów zadań komórek organizacyjnych PCPR, nie mógł więc powoływać nowych komórek, tj. Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej. Powyższe oznacza, że Zespół powinien zostać powołany poprzez zmianę treści Regulaminu, na mocy uchwały Zarządu Powiatu Wrzesińskiego. Powyższe było zatem **niezgodne z art. 76 ust. 2 ww. ustawy**, który stanowi, iż „*w przypadku, gdy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej*”. W trakcie dalszych czynności kontrolnych Dyrektor przedłożyła Uchwałę nr 1999/2024 Zarządu Powiatu Wrzesińskiego z dnia 27 lutego 2024 r., w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni, na mocy której ww. uchwała Nr 772/2022 utraciła moc z dniem 27 lutego 2024 r. W treści nowoprzyjętego Regulaminu, w § 6 ust. 5 zapisano: „*Biuro Pieczy Zastępczej realizuje zadania Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej*” a w § 6 ust. 6 ww. Regulaminu zapisano, że „*Dyrektor powołuje w formie Zarządzenia skład Zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej*”. Także z załącznika do Regulaminu, stanowiącego jego integralną część, określającego strukturę organizacyjną PCPR nie wynika, aby Zespół został utworzony. Zatem powyższe postanowienia nowego Regulaminu również nie wyczerpują zapisów ww. ustawy, zgodnie z którą należy w strukturze PCPR „*utworzyć*” Zespół, a nie jedynie istniejącej komórce organizacyjnej (Biuru Pieczy Zastępczej) przydzielić zadania Zespołu. Zatem obecnie obowiązujący § 6 ust. 5 Regulaminu nadal jest **niezgodny z art. 76 ust. 2 ww. ustawy**. Dodatkowo nadmienić należy, że Dyrektor PCPR nie przedłożył zarządzenia o powołaniu w skład Zespołu, w oparciu o § 6 ust. 6 Regulaminu. Inspektorom zostało jedynie przedłożone, po uchwaleniu Regulaminu jako obowiązujące, ww. zarządzenie Nr 9/2022, wraz z ww. zmianą, tj. zarządzenie wydane na podstawie Regulaminu, który utracił moc. Zaznaczyć także należy, że Zespół składa się z pracowników Biura Pieczy Zastępczej, co również wskazuje na fakt, że Zespół nie został wyodrębniony.

(akta kontroli: str. 16-53)

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wrzesińskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni, wyznaczone Zarządzeniem Nr 40/2011 Starosty Wrzesińskiego z dnia 27 października 2011 r., co jest **zgodne z art. 76 ust. 1 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 54)

Podczas czynności kontrolnych przedłożono Powiatowe Programy Rozwoju Pieczy Zastępczej obowiązujące w Powiecie Wrzesińskim w okresie kontroli. W obydwu analizowanych dokumentach zawarto cele i zakładane rezultaty oraz limity rodzin zastępczych zawodowych. Program na lata 2020-2022 został przyjęty uchwałą nr 160/XXIII/2020 Rady Powiatu Wrzesińskiego z dnia 27 października 2020 r., natomiast Program na lata 2023-2025 został przyjęty uchwałą nr 311/L/2023 Rady Powiatu Wrzesińskiego z dnia 20 marca 2023 r., co oznacza, że od 1 stycznia 2020 r. do 26 października 2020 r. oraz od 1 stycznia 2023 r.

do 19 marca 2023 r. nie obowiązywały w powiecie wrzesińskim programy rozwoju pieczy zastępczej. Brak przyjęcia 3-letnich programów rozwoju pieczy zastępczej w ww. okresach był **niezgodny z art. 180 pkt 1 w zw. z art. 182 ust. 1 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 55-95)

Podczas kontroli weryfikacji poddano treść oraz sposób prowadzenia rejestru o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. W okresie kontroli Dyrektorzy zostali upoważnieni przez Starostę Wrzesińskiego do prowadzenia rejestru danych, o którym mowa w ust. 1. ww. ustawy. Dyrektor przedstawiła ww. rejestr za okres kontroli, co było **zgodne z art. 46 ust. 1 i 5 ww. ustawy w zw. z art. 34 ust. 7 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140).** Ww. rejestr zawierał wszystkie wskazane przez ustawodawcę informacje, co było **zgodne z art. 46 ust. 2 ww. ustawy w zw. z art. 34 ust. 7 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140).** Podczas kontroli Dyrektor przedłożyła inspektorom pismo do sądu, z 20 grudnia 2022 r., zawierające dane z ww. rejestru za okres kontroli, których nie można uznać za kompletne, gdyż zawierały jedynie dane o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Zgodnie z art. 46 ust. 4 ww. ustawy w zw. z art. 34 ust. 7 ustawy z dnia 7 października 2022 r., do sądu należy przesyłać „dane z rejestru”, a więc dane dotyczące wszystkich osób pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej, prowadzącego rodzinny dom dziecka jak i osób zakwalifikowanych do pełnienia tych funkcji. Wskazać również należy, iż aby ww. rejestr spełniał swój cel, jakim jest bieżąca wiedza sądu na temat możliwości Powiatu w zakresie prowadzonych niespokrewnionych z dzieckiem form rodzinnej pieczy zastępczej, powinien być przesyłany do sądu kompletny, tj. ze wszystkimi danymi. Podczas kontroli ustalono, że ww. rejestr był przesyłany do sądu raz w roku, zazwyczaj na koniec roku bieżącego, a nie każdorazowo, gdy została dokonana w nim zmiana. Na pierwszy dzień kontroli rejestr za 2023 r. nie został wysłany do sądu. Jak przekazała w oświadczeniu z 20 grudnia 2023 r. Dyrektor: „*rejestr za 2023 rok jest w trakcie przygotowania*”. Powyższe działanie było zatem **niezgodne z art. 46 ust. 4 ww. ustawy w zw. z art. 34 ust. 7 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140).**

W czasie kolejnych czynności kontrolnych przedłożono pismo do sądu z 28 grudnia 2023 r. zawierające dane z rejestru.

(akta kontroli: str. 86-180)

Kwalifikacje kadry

W okresie kontroli funkcję Dyrektora PCPR pełniła od 25 lutego 2016 r. do 5 listopada 2023 r. Pani Anna Maria Kulczyńska. Następnie z dniem 7 listopada 2023 r. przeniesiono Panią Olgę Krukowską ze stanowiska Dyrektora Domu Pomocy Społecznej we Wrześni na stanowisko Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni. Obecna Dyrektor Jednostki ukończyła studia magisterskie na kierunku pedagogiki oraz uzyskała specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Kontrola wykazała, że Dyrektor nabyła odpowiedni staż przed objęciem ww. stanowiska, w związku z powyższym kwalifikacje Pani Olgi Krukowskiej są **zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.)**.

Według stanu na pierwszy dzień kontroli, w Zespole zatrudnionych było 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, wszyscy byli zatrudnieni na pełnych etatach na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Jak ustalono, ww. osoby mają wykształcenie wymagane na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Nadto, czynności kontrolne wykazały, że koordynatorzy nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została im zawieszona ani ograniczona, nie ponoszą obowiązku alimentacyjnego i nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Kwalifikacje koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej są zatem **zgodne z art. 78 ust. 1 ww. ustawy**.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono również, że praca koordynatora nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego, co było **zgodne z art. 79 ust. 3 ww. ustawy** oraz, że koordynatorzy nie prowadzili postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat, co było **zgodne z art. 79 ust. 4 ww. ustawy**.

Poza ww. koordynatorami, Zespół na pierwszy dzień kontroli tworzyli: pedagog zatrudniony podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy oraz psycholog (którego kwalifikacje były **zgodne z art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. b ww. ustawy**), zatrudniony na podstawie umowy o pracę na 0,5 etatu. Ponadto w okresie kontroli PCPR zatrudniał także osobę, która pełniła funkcję koordynatora w okresie od 2 sierpnia 2021 do 30 czerwca 2023 r. oraz w okresie od 1 czerwca 2016 do 30 listopada 2023 r. PCPR zatrudniał pracownika socjalnego. Podczas kontroli ustalono, że ww. osoby zatrudnione w PCPR zostały sprawdzone i potwierdzono ich niefigurowanie w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, co było **zgodne z art. 7b ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 181-211)

Pieczka zastępcza w Powiecie

Podczas kontroli ustalono, że na terenie powiatu wrzesińskiego, wg stanu na 20 grudnia 2023 r., funkcjonowało 57 rodzin zastępczych i 1 rodzinny dom dziecka, w których przebywało łącznie 86 dzieci i osób pełnoletnich, w tym w:

- 1 rodzinie zawodowej, w której przebywało łącznie 3 dzieci i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- 25 rodzinach niezawodowych, w których przebywało łącznie 35 dzieci i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- 31 rodzinach spokrewnionych, w których przebywało łącznie 43 dzieci i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- 1 rodzinnym domu dziecka, w których przebywało łącznie 5 dzieci i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Podczas kontroli ustalono, że w rodzinach zastępczych zawodowych oraz niezawodowych na pierwszy dzień kontroli przebywało łącznie nie więcej niż 3 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2-4 i 6, oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, co było **zgodne z art. 53 ww. ustawy.**

Jednocześnie w rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, na pierwszy dzień kontroli przebywało łącznie nie więcej niż 8 dzieci, osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2-4 i 6 oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, o których mowa w art. 37 ust. 5 i 6, co było **zgodne z art. 62 ww. ustawy.**

Na terenie powiatu wrzesińskiego w rodzinnej pieczy zastępczej według stanu na 20 grudnia 2023 r. przebywało 21 dzieci i osób pełnoletnich, z następujących powiatów:

- średzki – 1 dziecko,
- rzeszowski (woj. podkarpackie) – 1 osoba pełnoletnia pozostająca w pieczy,
- szczecinecki (woj. zachodniopomorskie) – 1 dziecko,
- słupecki – 3 dzieci,
- jarociński – 3 dzieci,
- namysłowski (woj. opolskie) – 1 dziecko,
- gnieźnieński – 2 dzieci,
- Miasto Poznań – 3 dzieci i 2 osoby pełnoletnie pozostające w pieczy,
- ostrowski – 1 dziecko,
- pilski – 1 dziecko,
- działdowski (woj. warmińsko-mazurskie) – 1 osoba pełnoletnia pozostająca w pieczy,
- zgorzelecki (województwo dolnośląskie) – 1 pełnoletnia osoba pozostająca w pieczy.

Według stanu na 20 grudnia 2023 r. 16 dzieci i pełnoletnich wychowanków pozostających w pieczy z powiatu wrzesińskiego umieszczonych było w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Zestawienie powiatów umieszczenia przedstawia się następująco:

- słupecki – 3 dzieci,
- poznański – 3 dzieci i 1 osoba pełnoletnia pozostające w pieczy,
- Miasto Poznań – 1 dziecko,
- średzki – 2 dzieci i 1 osoba pełnoletnia pozostające w pieczy,
- chodzieski – 1 dziecko,
- kłobucki (woj. śląskie) - 1 dziecko,

- aleksandrowski (woj. kujawsko pomorskie) – 1 dziecko i 1 osoba pełnoletnia pozostające w pieczy,
- krośnieński (województwo podkarpackie) – 1 dziecko.

Jak wynika z wyjaśnień przedstawionych przez Dyrektora, w okresie kontroli umieszczono poza powiatem 10 dzieci. Znaczna większość ww. dzieci została umieszczona u swoich krewnych lub powinowacanych, tj. w rodzinach niezawodowych i rodzinach spokrewnionych.

Umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej poza powiatem wrzesińskim, jak i dzieci spoza powiatu wrzesińskiego na jego terenie, nastąpiły na podstawie porozumień zawartych pomiędzy powiatami, co znalazło potwierdzenie w dokumentacji i było **zgodne z art. 191 ust. 1 i 5 ww. ustawy.**

Na terenie powiatu wrzesińskiego funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza łącząca zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego pod nazwą: Ośrodek Wspomagania Dziecka i Rodziny w Kołaczku, z liczbą 12 miejsc socjalizacyjnych i 2 miejsc interwencyjnych. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą, wydano łącznie 16 skierowań do ww. Placówek, w tym w 2022 r. – 11 skierowań, natomiast w 2023 r. - 5 skierowań. Na pierwszy dzień kontroli w placówce przebywało 20 wychowanków, w tym 4 wychowanków zostało umieszczonych na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.), jednakże 2 wychowanków zostało umieszczonych w ww. Placówce bez zgody Wojewody Wielkopolskiego. W związku z powyższym dokonano szczegółowej analizy wydanych skierowań do ww. Placówki przez Organizatora w okresie kontroli. Ustalony stan faktyczny pozwolił stwierdzić, że skierowania wydawane były wadliwie. Na 2 wolne miejsca interwencyjne zostało skierowane rodzeństwo, które do dnia kontroli pozostawało na tych miejscach, wobec powyższego każde kolejne skierowanie wydane na dzieci w kolejnych latach było **niezgodne z art. 103 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy oraz § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia.** Ponadto, w niektórych analizowanych skierowaniach podana została błędna podstawa prawna. Co więcej, w kilku analizowanych przypadkach data wydania skierowania na miejsce interwencyjne na mocy postanowienia sądu była późniejsza niż data umieszczenia dziecka (przykładowo z prawie dwumiesięcznym opóźnieniem), a dzieci na miejsca interwencyjne kierowane były nie na okres 3 miesięcy (przy pierwszym umieszczeniu interwencyjnym), co wynika z art. 103 ust. 6 ww. ustawy, tylko do czasu zakończenia trwającego postępowania. Kolejne skierowania po upływie 3 miesięcy, tj. zgodnie z art. 103 ust. 7 ww. ustawy, były wydawane bez podania w skierowaniu szczególnej przesłanki, zawartej we wskazanym wyżej przepisie, co było **niezgodne z art. 103 ust. 7 ww. ustawy.** Podkreślić także należy, że kolejne skierowania zawierają pokrywające się terminy, np. skierowanie z 4 stycznia 2022 r. do grupy interwencyjnej zostało objęte ramami czasowymi od 4 stycznia 2022 r. do 4 kwietnia 2022 r., a kolejne skierowanie z 5 maja 2022 r. również zawiera się w okresie od 4 kwietnia 2022 r. Nieprawidłowe jest również wydanie skierowania na miejsce socjalizacyjne na 3 miesiące, jak w przypadku umieszczenia na miejsce interwencyjne. Przykładowo: skierowanie z 11 marca 2022 r. do grupy socjalizacyjnej wydane za okres od 11 marca 2022 r. do 11 czerwca 2022 r., a kolejne dla tego samego dziecka, to

skierowanie z 5 sierpnia 2022 r. za okres od 11 czerwca 2022 r. (tj. za okres wstecz). Powyższe było zatem **niezgodne z § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia**.

Zaznaczyć przy tym trzeba, że w okresie kontroli 6 dzieci zostało przyjętych do ww. Placówki bez skierowania, tj. poprzez doprowadzenie przez Policję, co wynika z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia. Jednak po kilku dniach pobytu, lub nawet w tym samym dniu, wydawane było przez sąd postanowienie zabezpieczające. Zgodnie ze stanem na 20 grudnia 2023 r. w Placówce na miejscach interwencyjnych przebywało 6 wychowanków, pomimo że Placówka dysponuje jedynie 2 miejscami tego typu.

Analizie poddano również zadanie Dyrektora PCPR dotyczące współpracy z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci, których rodzice zostali pozbawieni lub ograniczeni we władzy rodzicielskiej. Ustalono, że Dyrektor współpracował z właściwymi sądami, m.in. poprzez kierowanie do sądu wniosków i wydawanie opinii, co było **zgodne z art. 182 ust. 4 ww. ustawy**.

Jak ustalono, w okresie kontroli Dyrektor występowała o świadczenia alimentacyjne na rzecz 7 dzieci, w tym w 2022 r. złożono 2 pozwy o ustalenie alimentów, a w 2023 r. 5 pozwów.

Dyrektor przedstawiła zestawienie oraz wyjaśnienia, dot. ww. zadania, w których poinformowała o powodach niezłożenia wniosku w ustawowym terminie, co zostało przyjęte i uwzględnione. Powyższe było **zgodne z art. 38 ust. 2 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 212-289)

Realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, wynikających z art. 76 ust. 4 ww. ustawy

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadziło nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz rodzinnego domu dziecka. Nabór odbywał się poprzez działania promujące pieczę zastępczą: upowszechnianie wiedzy na temat rodzicielstwa zastępczego poprzez zamieszczanie artykułów w biuletynie powiatowym oraz lokalnej prasie, udzielanie wywiadów w lokalnej rozgłośni radiowej, zamieszczanie w mediach społecznościowych informacji na temat poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzonych grup wsparcia i szkoleń. Rozprowadzano na terenie powiatu ulotki promocyjne dotyczące pieczy zastępczej. Na stronie Centrum znajduje się informacja na temat poszukiwań kandydatów na rodziny zastępcze, w tym informacja na temat poszukiwań rodziny zastępczej dla konkretnych dzieci, wobec których toczy się postępowanie sądowe. Osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej są zapraszane do siedziby Centrum, gdzie na samym początku wprowadzane są w specyfikę pieczy zastępczej oraz zapoznają się z wymaganiami stawianymi kandydatom na rodziny zastępcze.

Podsumowując, działanie Jednostki w tym obszarze było **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 290-316)

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinii o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni kwalifikuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, zgodnie z Procedurą kwalifikowania kandydatów na rodzinę zastępczą – na wniosek kandydatów (Załącznik nr 1.3 do Zarządzenia nr 6/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni z dnia 30 marca 2023 r.) oraz Procedurą kwalifikowania kandydatów na rodzinę zastępczą – na wniosek sądu (Załącznik nr 1.2 do Zarządzenia nr 6/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni z dnia 30 marca 2023 r.). Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie rozpoczyna kwalifikację kandydatów na rodzinę zastępczą lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka od wniosku osób zainteresowanych lub na podstawie wniosku sądu o analizę sytuacji kandydatów. W kolejnym kroku przeprowadzana jest wizyta w miejscu zamieszkania kandydata, pozwalająca rozpoznać sytuację życiową kandydatów. Kandydaci są obligowani do dostarczenia pełnej dokumentacji, zgodnej z wydanym wcześniej wykazem. Centrum weryfikuje kandydatów w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Kandydatom wydawana jest opinia pedagogiczna, a w dalszej kolejności, na podstawie badania psychologicznego dokonywana jest ocena rodziny pod kątem predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Organizator dokonywał wstępnej kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i o jej wyniku informował kandydatów, w przypadku procedury wszczętej na wniosek kandydata. Organizator nie wydawał takiej oceny w przypadku, kiedy postępowanie zostało wszczęte na wniosek sądu, co było **niezgodne art. 43 ust. 4 ww. ustawy**. Kandydaci wpisywani byli ostatecznie do rejestru o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. W trakcie trwania czynności kontrolnych przeanalizowano dokumentację kandydatów, którzy w badanym okresie zadeklarowali gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W tym celu poddano analizie losowo wybrane teczki osobowe kandydatów.

U żadnego z kandydatów nie został zweryfikowany warunek dotyczący dawania rękami należytego sprawowania pieczy zastępczej, co było **niezgodne z art. 42 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy**. Pomimo wprowadzenia procedurą oświadczenia, że kandydat nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie była mu ograniczona, ani zawieszona i wypełnia obowiązek alimentacyjny, a także jest zdolny do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, to nie wszędzie oświadczenie zostało prawidłowo wypełnione, co było **niezgodne art. 42 ust. 1 pkt 2 - 4 ww. ustawy**.

Ponadto Centrum weryfikowało kandydatów pod kątem zdolności do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia,

wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, co było **zgodne z art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. a ww. ustawy** oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz dwuletnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym, co było **zgodne z art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. b ww. ustawy**.

W dokumentacji kandydatów odnotowywano, że nie mają ograniczonej zdolności do czynności prawnych oraz potwierdzano, że przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co było **zgodne z art. 42 ust. 1 pkt 4 oraz pkt 6 ww. ustawy**.

Ponadto w dokumentacji kandydatów znajduje się potwierdzenie, że zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe, umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb oraz nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostętem ograniczonym, co było **zgodne art. 42 ust. 1 pkt 7 i 8 ww. ustawy**. W roku 2022 do procedury kwalifikowania kandydatów przystąpiło 21 osób, a w roku 2023 było to 18 osób. Analiza dokumentów kandydatów wykazała, że w okresie kontroli był jeden kandydat, który wnioskował o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego na podstawie art. 45 ww. ustawy. Zaświadczenie wydano w maju 2023 r.

(akta kontroli: str. 317-344, 355-596)

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Centrum organizowało w 2022 i 2023 roku szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze. Szkolenia prowadzono według programu szkoleniowego „Rodzina”, zatwierdzonego decyzją 14/2018/RZ przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Szkolenia dla kandydatów prowadzili wykwalifikowani trenerzy Centrum.

Równocześnie Centrum jest w trakcie opracowywania swojego autorskiego programu szkoleniowego dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, dotyczącego wszystkich jej form. W 2022 roku przeszkolonych zostało 22 kandydatów, w 2023 – 7 oraz 1 rodzina niezawodowa przeszła szkolenie na zawodową rodzinę zastępczą.

Centrum nie organizowało szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnego domu dziecka z powodu braku kandydatów.

Powyższe działania były **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 345-354)

4. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka

Organizator zapewniał badania psychologiczne kandydatom oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka. Badania psychologiczne wykonywał zatrudniony psycholog, zgodnie z procedurą sporządzania opinii o predyspozycjach i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, sformułowaną w Załączniku nr 1.1 do Zarządzenia nr 6/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum

Pomocy Rodzinie we Wrześni z dnia 30 marca 2023 r. W 2022 r. przeprowadzono 28 badań psychologicznych, z czego 24 badania wykonano osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą i kandydatom. W 2023 r. psycholog PCPR wykonał 22 badania psychologiczne osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą i kandydatom. Narzędzia, z jakich korzystano w trakcie przygotowywania opinii, to między innymi: Kwestionariusz CISS, Kwestionariusz Komunikacji Małżeńskiej, Skala Uczuć Pozytywnych i Negatywnych SUPIN, Skala Postaw Rodzicielskich, CUIDA, EPQ-R, Test Kompetencji Rodzicielskich oraz Kwestionariusz Stylów Przywiązania.

Powyższe działania Jednostki były **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 3a ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 345-354)

5. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego

Centrum nie organizowało szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego w 2022 i 2023 roku, z powodu braku kandydatów.

(akta kontroli: str. 597)

6. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby

Jak wynikało z oświadczenia przedłożonego przez Dyrektora: „W 2023 r. zorganizowane zostało szkolenie poświęcone pierwszej pomocy przedmedycznej. Ponadto, każde spotkanie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych poprzedzone jest wprowadzeniem pracownika Biura Pieczy Zastępczej. W 2023 roku poruszono następujące tematy: umiejętności wychowawcze, radzenie sobie z trudnościami u dzieci z FASD, wypalenie zawodowe, więzi, uzależnienia oraz wspieranie rozwoju dziecka poprzez zabawę”. Jednakże podczas kontroli ustalono, że w 2022 r. nie były organizowane szkolenia, wpisujące się w realizację powyższego zadania.

Mając na uwadze powyższe nie można uznać, że w okresie kontroli zadanie zostało zrealizowane w pełnym zakresie, co było **niezgodne z art. 76 ust. 4 pkt 5 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 598-610)

7. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych

Dyrektor w przedłożonym oświadczeniu wskazywał, że zapewnia realizację ww. zadania, zarówno w ramach działalności grup wsparcia jak i rodziny pomocowej. Jednakże w okresie kontroli, tj. w 2022 r. nie odbywały się spotkania w ramach grup wsparcia, co zostało również zapisane w ww. oświadczeniu. Jak ustalono, grupy wsparcia działały od 20 maja 2023 r. do grudnia 2023 r. Mając na uwadze powyższe nie można uznać, że w okresie kontroli zadanie zostało zrealizowane w pełnym zakresie, co było **niezgodne z art. 76 ust. 4 pkt 6 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 611-616)

8. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

Jak oświadczyła Dyrektor: „PCPR we Wrześni w roku 2022 r. oraz w roku bieżącym nie prowadziło organizacji pracy wolontariuszy w rodzinach zastępczych”.

Powyższe działania Jednostki były zatem **niezgodne z art. 76 ust. 4 pkt 7 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 617)

9. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi

Kontrola wykazała, że Organizator w okresie objętym kontrolą realizował ww. zadanie, współpracując m.in. z: ośrodkami pomocy społecznej, sądami rodzinnymi i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz organizacjami społecznymi. Powyższe znalazło potwierdzenie w analizowanej dokumentacji i było **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 8 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 618)

10. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Podczas kontroli ustalono, że Jednostka zapewniała rodzinom zastępczym i umieszczonym w nich dzieciom, dostęp do poradnictwa i terapii, co potwierdziła przedłożona dokumentacja. Jak przekazała w oświadczeniu Dyrektor: „*Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizuje poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (...) Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej regularnie spotykają się z rodzinami zastępczymi w ich miejscu zamieszkania w celu omówienia sytuacji dzieci oraz omówienia bieżących problemów. Koordynatorzy udzielają na bieżąco rodzinom zastępczym poradnictwa w zakresie zgłaszanych problemów. W razie poważniejszych problemów rodziny zastępcze mają możliwość skorzystania ze wsparcia pedagoga oraz psychologa. Poradnictwo takie odbywa się w ramach rozmów indywidualnych lub spotkań obejmujących pracowników PCPR oraz pedagogów szkolnych, kuratorów, rodziców biologicznych. Poradnictwo takie odbywa się w ramach rozmów psychoedukacyjnych, wspierających prowadzonych zarówno z rodzicami zastępczymi, jak i dziećmi przebywającymi w rodzinie zastępczej. Każdorazowo interwencja psychologa lub pedagoga poprzedzona jest rozmową z rodziną zastępczą i rozpoznaniem problemu. Stosowane metody dopasowane są do zgłaszanych przez rodzinę problemów oraz wieku dziecka. Prowadzone przez PCPR poradnictwo polega niejednokrotnie również na zdiagnozowaniu problemów oraz wskazaniu odpowiednich metod radzenia sobie z nimi. Pracownicy PCPR na podstawie pracy z rodziną zastępczą, obserwacji dziecka, informacji przekazywanych ze szkoły wskazują dalsze sposoby uzyskiwania pomocy specjalistów*

(np. diagnoza w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, skorzystanie z pomocy psychoterapeuty dziecięcego, psychiatry, logopedy, neurologa, itp.).

Działania Jednostki były zatem **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 9 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 619-622)

11. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego

Jak przekazała Dyrektor: „Osoby sprawujące pieczę zastępczą mogą korzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej, która jest organizowana przez Starostwo Powiatowe we Wrześni na terenie powiatu wrzesińskiego. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej informują swoje rodziny o takiej możliwości. Informacja o nieodpłatnej pomocy prawnej jest również zamieszczona na portalu społecznościowym FB Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni”.

Mając na uwadze powyższe oraz przedłożoną przez Dyrektor dokumentację, uznać należy, że pomoc prawna była zapewniona, co było **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 10 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 623-630)

12. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej

Jak ustalono, w okresie objętym kontrolą dokonano 299 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu wrzesińskiego. Prawidłowość dokonywania oceny sytuacji dzieci przez Organizatora zbadano na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji 6 dzieci, na potrzeby kontroli oznaczonych symbolami: „a”, „b”, „c”, „d”, „e” i „f”, umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka.

Jak ustalono podczas kontroli, dokumentem potwierdzającym dokonanie oceny sytuacji dziecka jest „Protokół z oceny sytuacji dziecka”. Wszystkie przedstawione podczas kontroli Protokoły z oceny sytuacji dzieci nie pozwoliły jednoznacznie stwierdzić, że ww. oceny dokonywał Organizator, gdyż pod wszystkimi analizowanymi dokumentami brakuje jego podpisu, bądź osoby upoważnionej do podpisu w imieniu Organizatora, co było **niezgodne z art. 128 pkt 1 oraz art. 130 ust. 1 ww. ustawy.** Ponadto w analizowanych ocenach nie zawsze brał udział psycholog i pedagog, co było **niezgodne z art. 130 ust. 1 pkt 2, 3 ww. ustawy.**

Ponadto, z analizowanych protokołów nie wynika, aby każdorazowo dokonywano oceny w celu analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowania planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb czy informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów dotyczących oświaty, przepisów o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej, co było **niezgodne z art. 129 pkt 2-5 i 7 ww. ustawy.**

Jak ustalono, w badanym okresie, każdorazowo zachowano obligatoryjny termin dokonania oceny sytuacji dziecka, co było **zgodne z art. 131 ust. 1 ww. ustawy.**

Stwierdzono, że po dokonaniu oceny sytuacji dziecka Organizator formułował na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazywał ją do właściwego sądu, co było **zgodne z art. 131 ust. 2 ww. ustawy.**

Ustalenia kontrolne nie potwierdziły, aby we wszystkich analizowanych ocenach sytuacji dziecka widniała informacja, że wysłuchano dziecko i uwzględniono jego zdanie przy dokonywaniu oceny (jeżeli wiek i stopień dojrzałości na to pozwalały). W treści protokołów również nie pojawiały się zapisy wprost potwierdzające wysłuchanie dziecka, do czego szczególnie zobowiązują przepisy. Powyższe było zatem **niezgodne z art. 4a ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 631-825)

13. Prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci przebywających w pieczy Centrum prowadziło działalność diagnostyczno-konsultacyjną, której celem było pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci przebywających w pieczy. Badania psychologiczne oraz pedagogiczne wykonywali zatrudnieni psycholog oraz pedagog. W zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego odbywały się rozmowy wspierające i psychoedukacyjne, dotyczące radzenia sobie z trudnościami wychowawczym, tak więc zadanie było realizowane w pełnym zakresie, co było **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 12 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 826-843)

14. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analiz dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Jak wynika z oświadczenia Dyrektora w okresie objętym kontrolą: *„Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni zapewnia badania psychologiczne oraz pedagogiczne oraz wykonuje analizę, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Badania psychologiczne są wykonywane przez psychologa zatrudnionego w PCPR we Wrześni (...) Badania pedagogiczne są wykonywane przez pedagoga zatrudnionego w PCPR we Wrześni”*

Powyższe znalazło potwierdzenie w dokumentacji przedstawionej przez Jednostkę podczas kontroli. Mając na uwadze powyższe należy uznać, że zadanie było realizowane w pełnym zakresie, tj. **zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 13 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 355-596, 844-850)

15. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego

Podczas kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Organizator częściowo realizował ww. zadanie. Jak wynika z oświadczenia Dyrektor: „(...) Rodziny zastępcze mają możliwość skorzystania ze wsparcia pedagoga oraz psychologa. Odbywa się to na wniosek koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub na prośbę samej rodziny. W razie doświadczania poważnych trudności, kryzysu w rodzinie zastępczej organizowane są niezwłocznie spotkania. W spotkaniach tych uczestniczą wszystkie osoby, które mają wpływ na sytuację dziecka lub mogą zaproponować rodzinie wsparcie lub działania naprawcze (głównie pracownicy PCPR, pedagodzy szkolni, kuratorzy, asystenci rodziny lub pracownicy socjalni, a także rodzice biologiczni oraz dalsi członkowie rodziny, którzy wspierają rodziców zastępczych w procesie wychowawczym). Poradnictwo dotyczące wypalenia zawodowego odbywa się w formie rozmów psychoedukacyjnych, wspierających, dotyczących radzenia ze stresem, dbania o własne potrzeby, nazywania swoich emocji. Formą przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu u rodzin zastępczych są również prowadzone cyklicznie grupy wsparcia. Rodzice mają podczas tych spotkań możliwość wypowiedzenia się na temat doświadczanych trudności, uzyskania wsparcia grupy, otrzymania zapewnienia, że inni również doświadczają podobnych trudności. Rodziny zastępcze korzystając z możliwości uczestniczenia w grupach wsparcia mają możliwość skorzystania z doświadczenia rodziców zastępczych z dłuższym stażem. Szczegółowy program grup wsparcia, które odbyły się w 2022 roku został przekazany jako załącznik do oświadczenia nr 37”. Jednakże wspomniany w oświadczeniu harmonogram odnosi się do działań w 2023 r., a nie 2022 r., tak więc nie można uznać, że ww. zadanie było realizowane w pełnym zakresie. Jak wynika z dalszej części oświadczenia Dyrektor: „W 2023 roku w ramach przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu rodzice zastępczy mieli możliwość uczestniczenia w seansie filmowym w Gminnym Ośrodku Kultury w Kołaczku. Uczestnicy spotkania zwiedzili również Izbę Pamięci Władysława Stanisława Reymonta oraz Muzycznego Poddasza”. Poza ww. uczestnictwem w seansie nie przedstawiono działań podejmowanych przez Centrum w celu przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego u rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, w całym okresie kontroli. Mając na uwadze powyższe należy uznać, że zadanie nie było realizowane w pełnym zakresie, a podejmowane działania były niewystarczające i nie były zogniskowane na przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego u rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, co zostało wyraźnie wyszczególnione przez ustawodawcę, zatem stanowi **niezgodność z art. 76 ust. 4 pkt 14 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 851, 1191-1341)

16. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Organizator zapewniał koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej dostęp do szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w szkoleniach, konferencjach (również w formie on-line), co było **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 14a ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 852-881)

17. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy

Podczas kontroli ustalono, że w badanym okresie Organizator przedstawiał ww. sprawozdanie z efektów swojej pracy odpowiednio: 17 marca 2022 r. i 30 marca 2022 r. (sprawozdanie za rok 2021) oraz 6 marca 2023 r. i 20 marca 2023 r. (sprawozdanie za rok 2022), co było **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 15 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 882-1029)

18. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że Organizator przekazywał do ośrodka adopcyjnego informacje oraz dokumentację dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W 2022 r. zgłoszono 2 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do adopcji, natomiast w 2023 r. do adopcji zgłoszono 9 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

Powyższe działania były zatem **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 16 oraz z art. 139a ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 1030-1044)

19. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku

Jak ustalono, w okresie kontroli PCPR realizował ww. zadanie. W 2022 roku w okresie wakacyjnym rodzina pomocowa zapewniła opiekę dzieciom przebywającym w rodzinnym domu dziecka, podczas urlopu wypoczynkowego prowadzących rodzinny dom dziecka. Powyższe znalazło potwierdzenie w analizowanej dokumentacji i było **zgodne z art. 76 ust. 4 pkt 17 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 1045-1048)

Realizacja zadań przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

W okresie kontroli Centrum zatrudniało koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Centrum przydzielało koordynatorów rodzinom zastępczym na wniosek rodziny. Wpływ na decyzję o przydzieleniu konkretnego koordynatora miało jego doświadczenie, wykształcenie, posiadane umiejętności, a także cechy osobowości i temperament.

Informację o możliwości objęcia rodziny zastępczej wsparciem koordynatora kandydaci na rodzinę zastępczą otrzymywali już na etapie wstępnej kwalifikacji. Informacje o tym otrzymywały także rodziny zastępcze, które powstały w chwili utworzenia ich przez sąd.

Pierwsza wizyta koordynatora u rodziny zastępczej odbywała się najczęściej w obecności pracownika PCPR, który już wcześniej miał kontakt z rodziną, na etapie wstępnej kwalifikacji.

Zadania Organizatora w stosunku do rodzin nieobjętych wsparciem koordynatora realizował

specjalista pracy z rodziną. Pod jego opieką pozostają rodziny, w których przebywają pełnoletni wychowankowie.

Centrum zatrudnia czterech koordynatorów. Ich wsparciem na pierwszy dzień kontroli objętych było odpowiednio: 13 rodzin zastępczych i jeden rodzinny dom dziecka, 12 rodzin zastępczych, 13 rodzin zastępczych i 8 rodzin zastępczych, co było **zgodne z art. 77 ust. 4 ww. ustawy**.

Na specjalistę pracy z rodziną przypada 11 rodzin, co było **zgodne z art. 77 ust. 1a ww. ustawy**.
(akta kontroli: str. 1049-1060)

1) Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej

Koordinatory rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnieni w Centrum utrzymywali kontakt z rodzinami zastępczymi i rodzinnym domem dziecka. Wizyty odbywały się w miejscu ich zamieszkania. Koordinatory rodzinnej pieczy zastępczej mieli także stały kontakt telefoniczny z rodzicami zastępczymi.

Wsparcie koordynatorów polegało na rozmowach z rodzinami zastępczymi lub prowadzącymi rodzinny dom dziecka, na temat funkcjonowania dziecka w rodzinie i jego aktualnej sytuacji. Koordinatory motywowali rodziny zastępcze do uczestniczenia w grupach wsparcia i szkoleniach. Koordinatory inicjowali spotkania dzieci z rodzicami biologicznymi na terenie Centrum. Koordinatory umawiali spotkania psychologa Centrum z rodziną zastępczą lub z dzieckiem. Ponadto do zadań koordynatorów należało informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia specjalistów spoza Centrum (np. lekarza psychiatry). Koordynator, w ramach pracy z rodziną zastępczą i rodzinnym domem dziecka, miał stały kontakt z pedagogami szkolnymi, kuratorami, nauczycielami oraz pracownikami ośrodków pomocy społecznej.

Zatem powyższe działanie Jednostki było **zgodne z art. 77 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 1061, 1191-1341)

2) Przygotowanie we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku

Jak oświadczyła Dyrektor (cyt. org.): „Plan pomocy dziecku przygotowany jest przez koordynatora RPZ we współpracy z rodziną zastępczą w ciągu do pół roku od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Podczas wizyt koordynatora w domu rodzin zastępczych oraz rozmów w PCPR we Wrześni z pracownikami biura pieczy zastępczej (pedagog, psycholog, koordynatorzy), rozmów telefonicznych z rodziną zastępczą omawiana jest sytuacja dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. Po zebraniu informacji dotyczących dziecka i jego sytuacji przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej sporządzane zostają informacje dotyczące dziecka w formie notatek. Koordynator sporządza plan pomocy dziecku. Ilość egzemplarzy jest zależna od sytuacji prawnej dziecka. Wszystkie egzemplarze poprzez podpis akceptuje rodzina zastępcza. Następnie zaakceptowane przez koordynatora i rodziców

zastępczych oraz wysyłane są do ośrodków pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej zaakceptowane plany odsyła do PCPR-u zostawiając jeden egzemplarz w OPS. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jeden zaakceptowany egzemplarz przekazuje rodzinie zastępczej, jeden wpina do teczki dziecka”.

Prawidłowość przygotowywania planów pomocy dziecku zbadano na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz rodzinnym domu dziecka. Czynności kontrolne potwierdziły, że analizowane plany były sporządzane po zebraniu dokumentów i zapoznaniu się z sytuacją dziecka oraz rodziny zastępczej oraz biologicznej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzali plany pomocy dziecku. Plany były tworzone z rodziną zastępczą lub osobami prowadzącymi rodzinny dom dziecka, a także z asystentem rodziny, jeśli współpracował z rodziną. We wszystkich tych przypadkach widniały podpisy asystenta, również pod planem. Analizowane plany zawierały cel długoterminowy, który powinien zostać określony, jako cel pracy z dzieckiem. W tym miejscu wskazać należy, że w analizowanych planach cele krótkoterminowe są nazwane: „obszar działania”. Nie można uznać zatem, że są to cele krótkoterminowe. Nie zostały one również określone indywidualnie dla każdego dziecka. Są to zapisy tożsame dla wszystkich wychowanków. W planach zawarto mocne strony dziecka, jednak są one na dużym poziomie ogólności. Na podstawie dokonanej analizy nie można jednoznacznie stwierdzić, że analizowane plany były odpowiednio zindywidualizowane. Co więcej, nie modyfikowano planów bezpośrednio po dokonaniu oceny, bądź nie modyfikowano ich wcale. Powyższe było zatem **niezgodne z art. 77 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 129 pkt 3 ww. ustawy.**

W analizowanych planach nie ma informacji, aby uwzględniane było zdanie dziecka podczas jego tworzenia, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalały. Również z treści planów nie wynika, aby zdanie dziecka było brane pod uwagę na tym etapie. Powyższe było zatem **niegodne z art. 77 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 4 pkt 8 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 1062, 631-825)

3) Pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnieni w Centrum pomagali rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu. Motywowali do udziału w grupach wsparcia, pomagali w organizacji spotkań integracyjnych takich jak np. piknik rodzinny z ogniskiem dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej (wrzesień 2023 r.), seans filmowy w Gminnym Ośrodku Kultury w Kołaczku, organizowany przez Centrum, realizowany w ramach grupy wsparcia, balik dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Powyższe było **zgodne z art. 77 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 1063-1070)

4) Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej

Podczas kontroli ustalono, że koordynatorzy pomagali osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w dostępie do specjalistycznej pomocy dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Specjalistyczne wsparcie obejmowało informowanie i pomoc w umówieniu wizyty w ramach poradnictwa prawnego w siedzibie Starostwa Powiatowego lub pomocy psychologicznej i pedagogicznej, udzielanej poprzez osoby zatrudnione w Centrum. Ponadto koordynatorzy pośredniczyli w kontakcie z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną i wspólnie z rodzicem zastępczym umawiali termin wizyty w poradni.

Koordynatorzy udostępniali rodzicom zastępczym numery telefonów i adresy do specjalistów takich jak: psychiatra, neurolog, terapeuta uzależnień.

Osobom z niepełnosprawnościami przebywającymi w pieczy zastępczej udzielana była informacja o możliwości skorzystania z turnusów rehabilitacyjnych oraz dofinansowań do sprzętu rehabilitacyjnego, usług PEFRON.

Powyższe było **zgodne z art. 77 ust. 3 pkt 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 1071-1084)

5) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w okresie objętym kontrolą koordynatorzy przygotowywali pisemne zgłoszenia dziecka z uregulowaną sytuacją prawną, przekazując je do Organizatora.

W badanym zakresie działania Jednostki były **zgodne z art. 77 ust. 3 pkt 5 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 631-825, 1085)

6) Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy

Zatrudnieni w PCPR koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalista pracy z rodziną zapewniali wsparcie i pomoc pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Koordynator informował wychowanka o procesie usamodzielnienia, formach wsparcia po osiągnięciu pełnoletności oraz o możliwości pozostania lub opuszczenia pieczy zastępczej. Koordynatorzy wspierali wychowanków w procesie usamodzielnienia. Co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności koordynatorzy pomagali w sporządzeniu indywidualnego programu usamodzielnienia, realizowanego przez wychowanka wspólnie z opiekunem usamodzielnienia. Program usamodzielnienia zatwierdzał Dyrektor Centrum. Koordynatorzy monitorowali wywiązywanie się z formalnych aspektów procesu usamodzielnienia. Proces usamodzielnienia wychowanka kończyła ocena końcowa procesu usamodzielnienia. Powyższe działania zostały odnotowane w indywidualnych programach usamodzielnienia dzieci „g”, „h”, „i”, „j”.

Zatem w badanym zakresie Jednostka działa **zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 6 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 1086-1132)

7) Przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej

W toku czynności kontrolnych ustalono, że koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przekazywali Organizatorowi coroczne sprawozdania z efektów swojej pracy. Powyższe potwierdzają przedłożone przez Kierownika sprawozdania. Zatem działania były **zgodne z art. 77 ust. 3 pkt 7 ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 1133-1185)

Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze

W okresie kontroli Centrum realizowało wsparcie dla osób usamodzielnianych. Pełnoletni wychowankowie mogli liczyć na wsparcie koordynatorów i pedagoga oraz psychologa, zatrudnionych w Centrum. W 2022 roku pomoc pieniężną na usamodzielnienie uzyskało 8 wychowanków, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki 8 wychowanków, a pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej otrzymało 10 wychowanków. W 2023 roku pełnoletnim wychowankom przyznano odpowiednio: pomoc pieniężną na usamodzielnienie - 3 wychowankom, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki - 6 wychowankom, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej - 1 wychowankowi.

Prawidłowość procesu usamodzielniania wychowanków, sprawdzono poprzez przeanalizowanie dokumentacji wychowanków: „g”, „h”, „i”, „j”. Udzielenie pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie poprzedzał wymagany wniosek, a każdy z wychowanków miał zatwierdzony indywidualny program usamodzielnienia, opracowany **zgodnie z art. 145 ust. 1 ww. ustawy.**

W odniesieniu do wybranych wychowanków dochowano co najmniej rocznego terminu wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia przed uzyskaniem pełnoletności, **zgodnie z art. 145 ust. 2 ww. ustawy.**

Wychowankowie usamodzielniający się w rodzinnych formach pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, przygotowywali wraz z opiekunem indywidualny program usamodzielnienia, następnie programy były zatwierdzane przez Dyrektora Centrum lub osobę upoważnioną przez Dyrektora, co było **zgodne z art. 145 ust. 4 ww. ustawy.** W jednym analizowanym przypadku dokonano modyfikacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Modyfikacja zawierała pełen zakres zmian i odniesienie do pierwotnego planu, co było **zgodne z art. 145 ust. 6 ww. ustawy.** Zmiany te zostały zatwierdzone przez Dyrektora PCPR, co było **zgodne z art. 145 ust. 6a ww. ustawy.**

(akta kontroli: str. 1086-1132, 1186)

Oceny rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka

Kontrolą objęto zadanie Organizatora polegające na dokonywaniu oceny rodziny zastępczej lub prowadzących rodzinny dom dziecka. W toku kontroli dokonano analizy dokumentacji rodzin zastępczych oznaczonych symbolami: „A”, „B”, „C”, „D”, „E” i „F”.

W kwestionariuszach ocen rodzin zastępczych „B” i „D” widnieje sformułowanie: „ocenę sporządzili”, a pod nim znajduje się miejsce na podpis m.in. rodziny zastępczej oraz jej podpisy. Powyższy zapis sugeruje, że ocenę sporządzała również rodzina zastępcza. Wskazywanie rodziny zastępczej jako sporządzającej ocenę, której podlega, zaprzecza celowi tej oceny, jakim jest weryfikacja predyspozycji do pełnienia powierzonej rodzinie funkcji oraz jakości wykonywanej przez nią pracy (art. 132 ww. ustawy). Ocenę wieńczy podpis Dyrektora, który poprzedzony jest zapisem: „Zatwierdzenie Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie”. Takie sformułowanie wskazuje, że Dyrektor PCPR jedynie zatwierdza dokument, tymczasem art. 128 pkt 2 ww. ustawy wskazuje wprost, że to Organizator dokonuje oceny rodziny. Powyższe było **niezgodne z art. 128 pkt 2 i art. 133 ww. ustawy**. Od oceny rodzina mogła, zgodnie z pouczeniem, odwołać się w ciągu 14 dni do Starosty, co było **zgodne z art. 134 ust. 2a ww. ustawy**.

W okresie trwania kontroli przeprowadzono: 38 ocen rodzin zastępczych w 2022 roku oraz 21 ocen rodzin zastępczych w 2023 roku. Rodziny zastępcze oceniane były w zakresie, w jakim wywiązywały się ze swoich obowiązków wobec dziecka, w wyznaczonych obszarach zawartych w kwestionariuszu oceny. Organizator dokonywał pierwszej oceny rodziny zastępczej nie później niż przed upływem roku od umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, co było **zgodne z art. 134 ust. 1 ww. ustawy**, a następnej dokonywano po upływie roku od tej oceny. Kolejnych ocen u rodzin Organizator dokonał w okresie nie dłuższym niż trzy lata, co było **zgodne z art. 134 ust. 2 ww. ustawy**.

(akta kontroli: str. 1187-1341)

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu w Księżce Kontroli pod numerem 3/2023.

W związku z nieprawidłowościami wydano zalecenia pokontrolne.

IV. Zalecenia pokontrolne.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni, zalecam:

1. **spowodować dostosowanie przez organ właściwy treści Regulaminu Organizacyjnego Jednostki**, zgodnie z art. 76 ust. 2 ww. ustawy,
2. **każdorazowo przygotowywać projekt 3-letniego powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej i przekazywać go do właściwego organu Powiatu w celu jego przyjęcia, w takim czasie, aby nie było okresu, w którym Program nie obowiązuje**, tj. zgodnie z art. 180 pkt 1 w zw. z art. 182 ust. 1 ww. ustawy,
3. **kierować dziecko do placówki opiekuńczo-wychowawczej w sposób niebudzący wątpliwości, w szczególności co do podstawy prawnej, okresu umieszczenia, a także daty i przyczyny wydania skierowania**, zgodnie art. 103 ust. 2 pkt 1, ust. 7 ww. ustawy oraz § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia,

4. **przekazywać do sądu aktualne i pełne dane o osobach z rejestru**, zgodnie z art. 46 ww. ustawy do czasu utworzenia przez właściwego Ministra do spraw rodziny rejestru na podstawie art. 38d ww. ustawy,
5. **dokonywać wstępnej kwalifikacji kandydatów**, zgodnie z art. 43 ust. 4 ww. ustawy
6. **każdorazowo weryfikować kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w pełnym zakresie**, zgodnie z art. 42 ust. 1 -5 i 7 ww. ustawy,
7. **zapewniać rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka szkolenia, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby**, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 5 ww. ustawy,
8. **zapewniać pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia**, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 6 ww. ustawy,
9. **organizować dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka pomoc wolontariuszy**, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 7 ww. ustawy,
10. **przeciwdziałać zjawisku wypalenia zawodowego u rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka**, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 14 ww. ustawy,
11. **przeprowadzać ocenę sytuacji dziecka przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej**, zgodnie z art. 128 pkt 1 ww. ustawy, w tym:
  - a) **realizując wszystkie cele, dla których dokonuje się oceny**, zgodnie z art. 129 ww. ustawy,
  - b) **przy udziale osób zobowiązanych do uczestniczenia w ocenie**, zgodnie z art. 130 ust. 1 ww. ustawy,
  - c) **uwzględniając i odnotowując opinię dziecka**, zgodnie z art. 4a ww. ustawy,
12. **egzekwować przygotowywanie planów pomocy dziecku oraz ich modyfikacji, uwzględniających bieżącą sytuację dziecka oraz prawo dziecka do informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości**, zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 2 oraz art. 4 pkt 8 w zw. z art. 129 pkt 3 ww. ustawy,
13. **dokonywać oceny rodziny zastępczej lub prowadzących rodzinny dom dziecka**, zgodnie z art. 128 pkt 2 i art. 133 ww. ustawy.

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni, drugi pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 zł do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 24 strony.

Grzegorz Przymus

Jarosław Szymański

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego klasyfikowanego certyfikatu/

Dokument sporządził:

Grzegorz Przymus

Starszy specjalista

28 czerwca 2024 r.